

Developing evidence-based prevention system for local communities in Slovenia

Matej Košir

Institute Utrip, Slovenia

7th EUSPR conference

Berlin, 1st November 2016

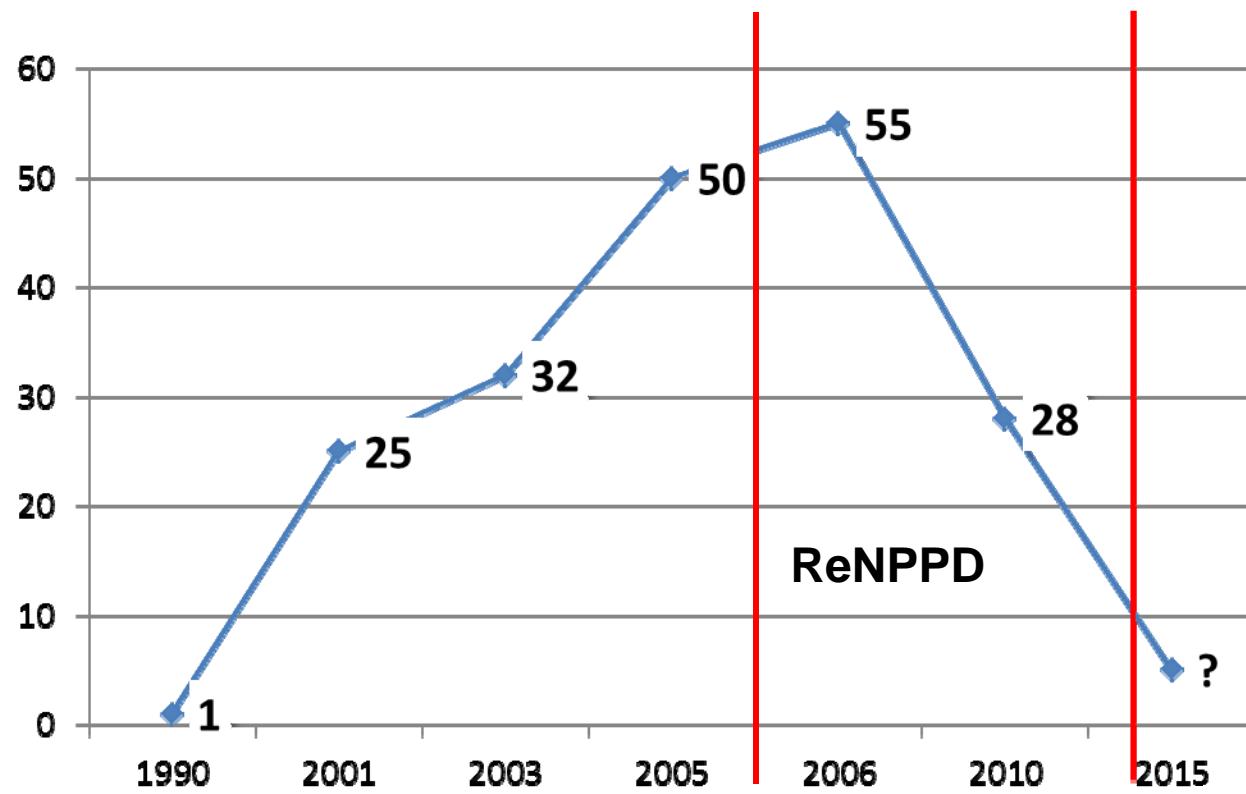
preventivna platforma

Community-located prevention in Slovenia

- 1990: 1st Local Action Group (LAG) established
- 2004: National Drug Strategy (LAGs: priority)
- LAG model:
  - Counselling body of local authorities
  - Coordination of activities at local level
  - Implementation of national strategy at local level
  - Networking among LAGs (e.g. conferences, meetings) ...
  - Disadvantages: only a **structure, no content !!!**

Community-located prevention in Slovenia

- Development of LAGs network and state-of-the-art

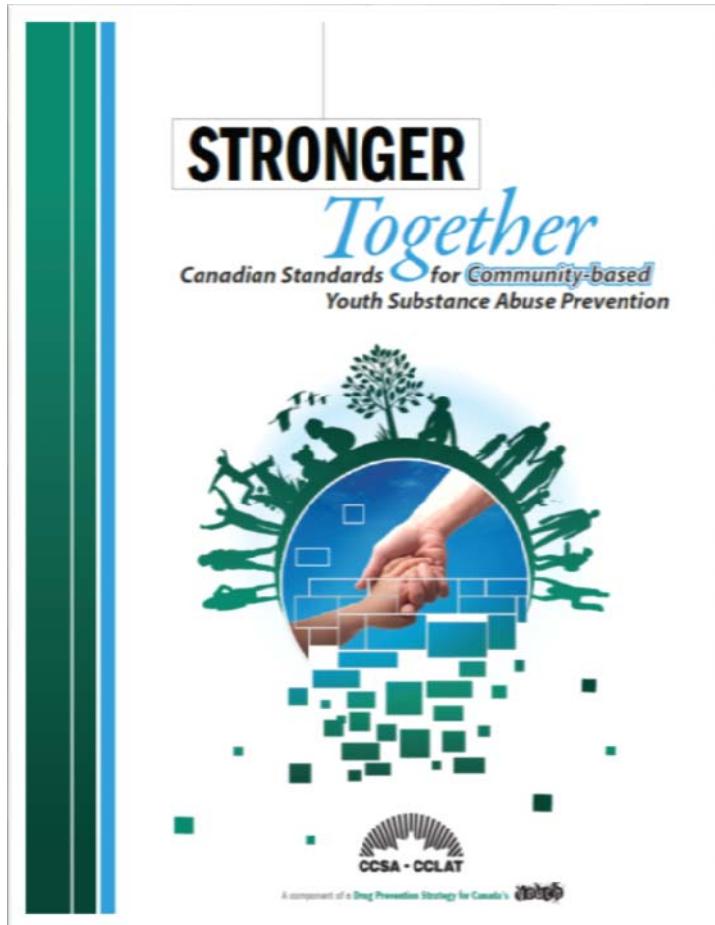
CTC as a model approach

- Municipality of Radlje ob Dravi (North-East)

Občina Radlje ob Dravi

Scientific background / standards

CTC as a model approach

- 1. Get started:
  - Catalysts: Mayor and youth centre (2013)
  - Assessment of situation by key institutions
  - Initial meeting of key institutions (diverse stakeholders) (2013)

CTC as a model approach

- **2. Get organised:**

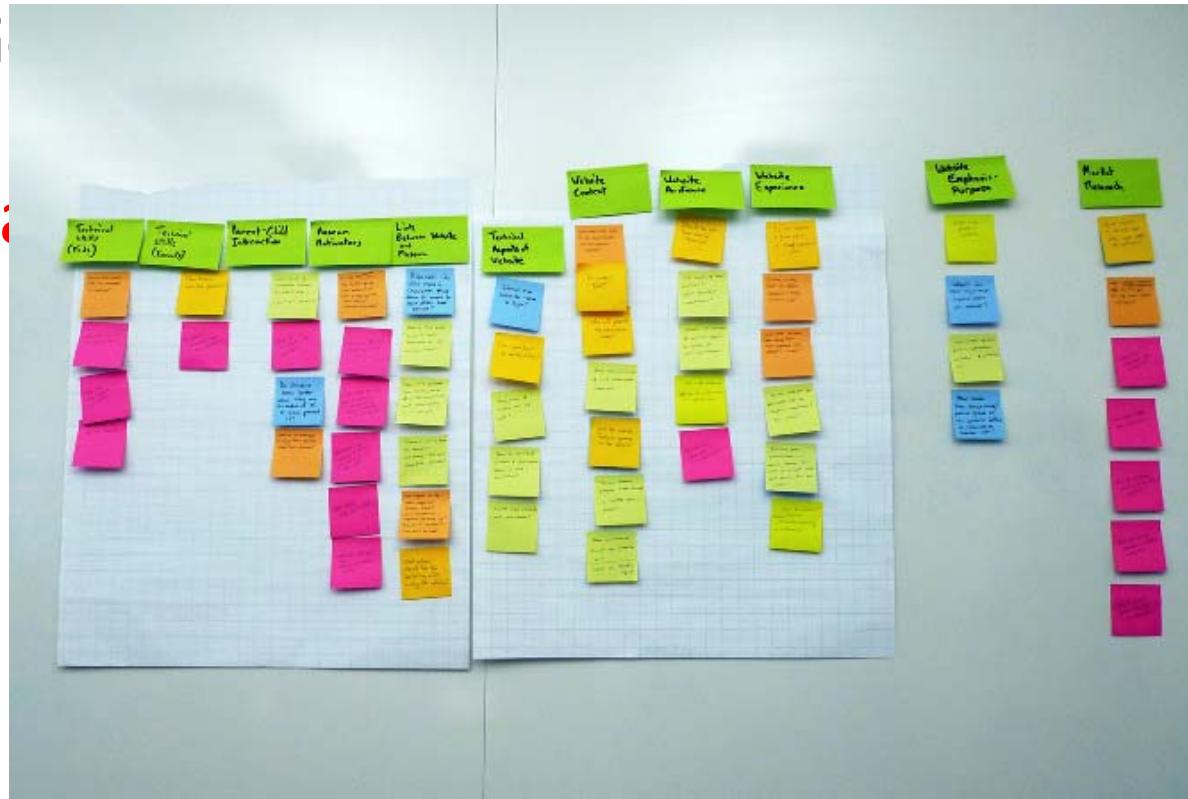
- Establishment of the **Local Action Group (LAG) (diverse stakeholders)** (2013)

CTC as a model approach

- 2. G

- Ma

(more **structure**, enhancing **knowledge/skills** !!!) ...

CTC as a model approach

- **2. Get organised:**

- **Main activities** in 2015-2016:
  - Strengthening of the LAG (e.g. regular meetings, information exchange, newsletters, media plan)
  - Training on quality prevention (Dec 2015)
  - Training on school prevention (Jan 2016)

CTC as a model approach

- **2. Get organised:**

- **Main activities** in 2015-2016:
  - **Family-based prevention** (SFP 6-11)
(training in January 2016, pilot implementation in spring 2016, co-funded by the Ministry of Health)
  - **Environmental prevention strategies**
(what municipality can do immediately, e.g. ban on public drinking, mystery shopping, regular checks etc.)

CTC as a model approach

● 3. Develop a community profile:

- Community **youth survey (2017)**
  - Comparison with similar survey in 2010 (Utrip/EIB)
  - Involvement of local students (graduation thesis)

Survey analysis (risk/protective factors & health/behaviour problems)

Assessment of resources / gaps

Municipality
Health
Profiles
(NIPH, 2016)

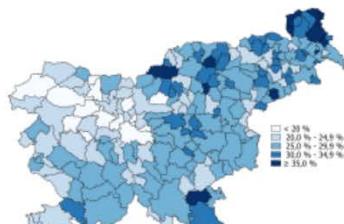
RADLJE OB DRAVI

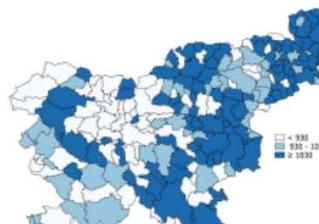
NEKAJ DEJSTEV O ZDRAVJU V OBČINI

Zdravstveno stanje in umrljivost

- Delež prebivalcev občine, ki so svoje zdravje ocenjevali kot dobro, je bil nižji od slovenskega povprečja.
  - Bolniška odstotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 18,3 tedenskih dni na leto, v Sloveniji pa 13,7 dne.
  - Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil bližu slovenskemu povprečju, za sladkoriko bolezen nižji od slovenskega povprečja.
  - Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 3,2 na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, v Sloveniji pa 1,9.
  - Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 4,1 na 1000, v Sloveniji pa 6,4.
  - Delež uporabnikov pomoči na domu je bil nižji od slovenskega povprečja.

Slika 1: Delež osnovnošolskih otrok, ki so prekomerno prehranjeni, po občinah v letu 2014.

Slika 2: Splošna umrljivost po občinah na 100.000 prestarostno standardizirana povprečje 2011-13.

Izdal: Nacionalni Inštitut za javno zdravje
Trubarjeva 2, SI-1000 Ljubljana, Slovenija
E-mail: info@niz.si
Sliko: SOKOL, <http://nfp-si.eionet.europa.eu/sokol/>
Datum: oktober 2016.

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

ZDRAVJE V OBČINI 2016

Approach

ZDRAVJE V OBČINI 2016

Kazalniki zdravja v občini: Radlje ob Dravi

Prikazane so izbrane vrednosti kazalnikov zdravja za občino v primerjavi z upravno enoto, statistično regijo in Slovenijo. Graf kaže primerjavo kazalnikov na ravni občine z državnim povprečjem. Kazalniki so tiskani na statistično značilnost. V majhnih občinah zaradi majhnega števila dogodkov lahko pričakujemo večjih nihanj vrednosti kazalnikov med posameznimi leti. Definicija, dodatni podatki in grafični prikazi so dostopni na NJU spletni strani.

• ▲ ▼ Polzaj občine glede na povprečje Slovenije (●) in glede na razpon vrednosti po občinah od najnižje do najvišje (■). Pri kazalnikih, kjer ni označen, opazovanem časovnem obdobju ni bilo pojava (○).

Barve v obliku ornati pomenijo:
▲ Zelena - občina je statistično značilno boljša od povprečja preostale Slovenije.
■ Modra - občina je statistično značilno slabša od povprečja preostale Slovenije, želenega gibanja kazalnika ni mogoče enoznačno določiti.
■ Rjava - občina se statistično značilno ne razlikuje od povprečja preostale Slovenije.

- Bola – vrednost zbranega kazalnika zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) ni zanesljiva

Kazalnik	Občina	UE	Regija	SLO	Enota	Meraj od povprečja	Velič od povprečja
Prebivalstvo v skupnosti							
11 Razvitetost občine		1,0	/	1,0	metri		
12 Približno prebivalstvo		-1,0	-5,0	-3,3	0,9	%	
13 Starješje prebivalstvo (nad 80 let)		5,2	4,4	4,4	47	%	
14 Osnovno izobraženi odrasli (15 ali manj)		24,4	27,7	26,6	25,7	%	
15 Stopnja delovne aktivnosti		53,7	53,5	55,7	57,2	%	
16 Delovne migracije		86	74	67	101	%	
21 Telasni fitness otrok		50,2	50,2	49,8	50,0	metri	
22 Prakokromna prehranjenost otrok		27,7	29,4	27,4	24,6	%	
23 Radni in občasnici kadilci		26 ^m	25	22	24	%	
24 Visokočlaneno opiranje		64 ^m	63	48	41	%	
25 Poškodovanja v transportnih nesrečah		1,9	1,9	1,8	1,8	%	
26 Prometna nesreča z alkoholiziranimi prevozčiki		7,0	7,4	7,2	8,7	%	
31 Odkritnost v Programu Svit		56,6	56,7	60,2	60,4	%	
32 Presegjanost v Programu Zora		78,8	76,1	76,4	71,3	%	
33 Mikrobiološka kakovost pitne vode		76	/	/	87	%	
41 Samoučenja dobrega zdravja		55 ^m	56	61	66	%	
42 Bolnišnika odnosnost		18,3	16,7	17,4	13,7	deni	
43 Astma pri otrocih in mladostnikih (10-19 let)		11	0,9	1,2	1,2	esa/3000	
44 Bolariji, neposredno pripisani alkoholu (15 let in več)		2,4	2,3	2,2	2,0	esa/3000	
45 Prejemniki zdravil zaradi stadične bolezni		4,1	4,0	4,8	5,1	esa/100	
46 Prejemniki zdravil zaradi povrič. krvnega tlaka		24,5	25,0	23,9	23,7	esa/100	
47 Prejemniki zdravil proti strjevanju kovi		10,7	11,0	11,2	11,8	esa/100	
48 Srčna kap (65-74 let)		3,2	3,3	3,2	1,9	esa/3000	
49 Možganska kap (65-84 let)		2,1	2,0	2,8	2,6	esa/3000	
4,1 Novi primeri raka		6,8	6,3	5,7	5,6	esa/3000	
4,11 Izlom kolika pri starejših prebivalcih (65 let in več)		4,1	5,0	6,0	6,4	esa/3000	
4,12 Prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj		16,3	16,0	15,8	15,5	esa/100	
4,13 Pomor na domu		0,8	0,9	0,7	1,6	%	
5,1 Splošna umrljivost		1178	1156	1001	980	esa/100.000	
5,2 Umrljivost zaradi bolazni srca in ozilja (D>74 let)		113	119	106	89	esa/100.000	
5,3 Umrljivost zaradi vseh vrst raka (D>74 let)		185	175	182	169	esa/200.000	
5,4 Umrljivost zaradi raka delbelega (crevcega) (D>74 let)		6	9	13	11	esa/200.000	
5,5 Umrljivost zaradi dojlice (D>74 let)		45	33	23	20	esa/100.000	
5,6 Umrljivost zaradi pljučnega raka (D>74 let)		79	65	52	41	esa/100.000	
5,7 Umrljivost zaradi samomoru		37	41	29	22	esa/100.000	

Legenda: / - krajstřední římské administrativní jednotky s rozlohou mezi 100 až 100,000 km², nebo s počtem obyvatel mezi 100,000 až 100,000.

п-расщепление на изотопичные модели.

Viri podatkov: Nacionalni institut za javno izobraževanje, Statistični urad Republike Slovenije, Ministerstvo za finančne zadeve, Agencija Republike Slovenije za virovski pravilnik, Fakulteta za šport (FJS), Register načel, Institut Republike Slovenije za statistiko.

CTC as a model approach

- **4. Create a community action plan:**
  - Action Plan 2017-2018
    - Same approach ([OOPP method](#))
    - Survey- & profile-based objectives and indicators
    - Resource assessment based objectives and indicators
  - Select & implement effective [policies](#) and [programmes](#) ([available practices in Slovenia?](#))

CTC as a model approach

- **5. Implement and evaluate:**
  - Implement **selected programmes and policies** (SFP, Unplugged, EFFEKT, environmental prevention)
  - **Monitor** and **evaluate** them (**another training!**)
  - **Measure results** and **track progress** to ensure improvements are achieved (**regular evaluation** of action plans, repeated surveys ...)

Challenges for the future

- **Snapshot and analysis of situation:**
  - By end of May 2011 collection of **116 prevention interventions** (Utrip, 2012)
  - Further analysis of **17 most promising interventions** – poor results, only few evidence-based practices with theoretical background and/or outcome/impact evaluation ...

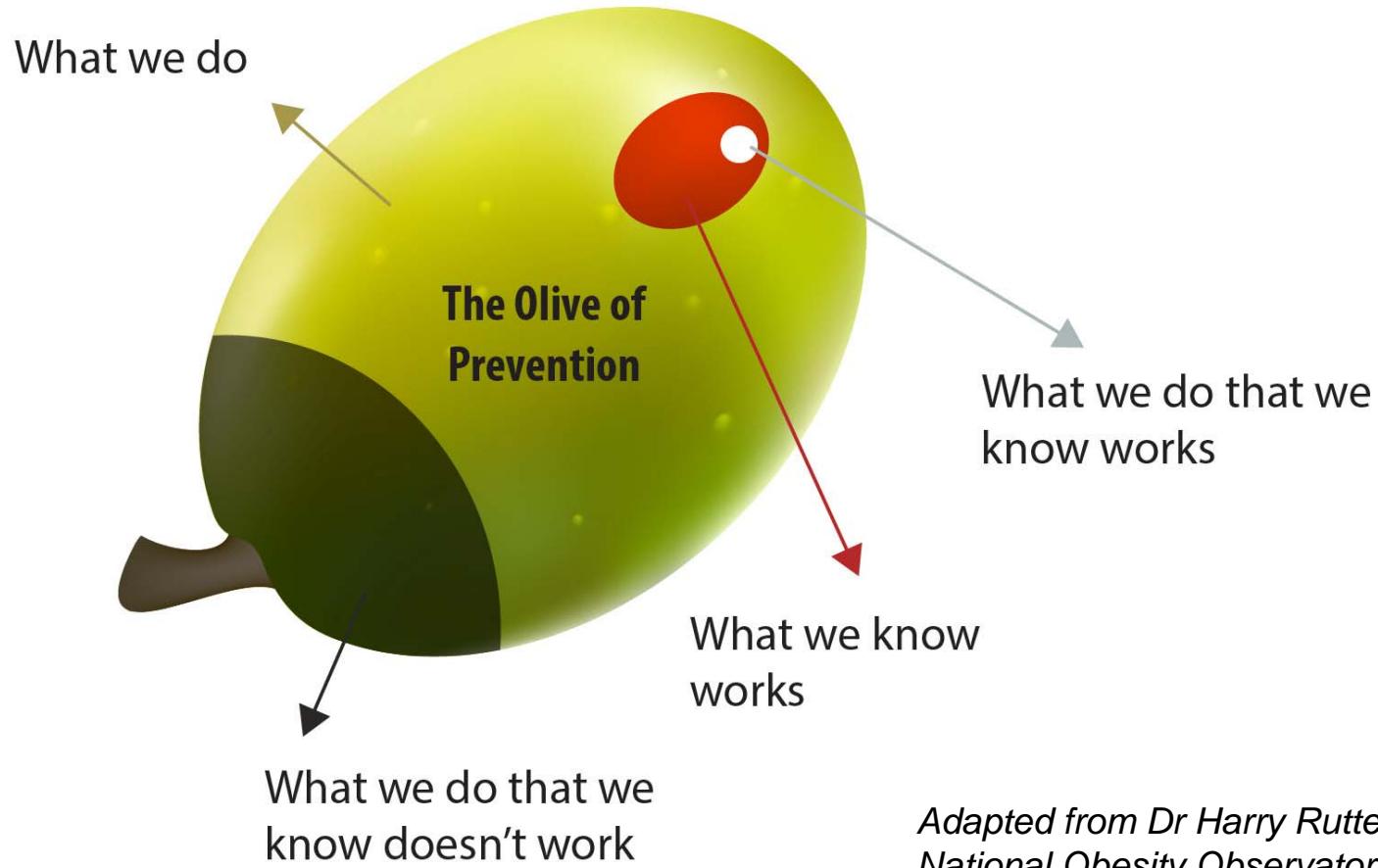
Challenges for the future

Slovenia	Pre-school / school	Parents / Family	Local community
Universal prevention	✓ ✓ ✓	✓ ✓	✓
Selective prevention	✗	✓	✗
Indicated prevention	✗	✓	✗
Environmental strategies	✓	✗	✓

Challenges for the future

Slovenia	Pre-school / school	Parents / Family	Local community
Universal prevention	✓ ✓ ✓ (?)	✓ ✓ (?)	✓ (LAGs) ↓
Selective prevention	✗	✓ (?)	✗
Indicated prevention	✗	✓ (?)	✗
Environmental strategies	✓ (Healthy Schools)	✗	✓ (?)

The Olive of Prevention

*Adapted from Dr Harry Rutter,
National Obesity Observatory*

Lack of best practices

- Available **evidence-based practices:**
  - Unplugged (UTRIP – since 2010)
  - SFP 6-11 (UTRIP – since 2011)
  - EFFEKT (UTRIP – since 2014)

Lack of best practices

- Available **evidence-based practices:**
  - PUM (Project Learning for Young Adults) ([Andragogic Centre of Slovenia](#)) (since 1993)
  - Message in the Bottle (www.nalijem.si) - brief interventions ([Faculty of Medicine](#)) (since 2003)
  - Incredible Years 3-8 ([University Medical Center Ljubljana, Pediatric Clinic Ljubljana](#)) (since 2015)
  - Environmental prevention (e.g. **advocacy** ...) ...

Conclusions

- CTC model **very useful** for developing local prevention systems in Slovenia, but ...
- **Disadvantages:**
  - Not enough available **evidence-based** programmes
  - No **knowledge/skills** at all levels on prevention, monitoring and evaluation, advocacy (no tradition)
  - **Prevention standards** at national level (just published)
  - **Funding** not based on standards/effectiveness ...
(no motivation among beneficiaries for changes)

Thanks for listening!

Matej Košir / Sanela Talić

Institute Utrip, Slovenia

E-mail: info@institut-utrip.si

Mobile: +386 31 880 520

